

ΕΦΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΜΑΤΑ

1

Ἀπὸ τὰ χέρια σου νερὸ
νὰ μὲ γεμίσει ὁλόκληρο
δροχή.

2

Ὡς τὰ χεῖλή σου σηκώνεις τὸ νερὸ
καὶ γέρνεις τὰ δλαστάρια
νὰ τραφεῖς
γυναίκα τῆς χρονιᾶς ποὺ γυρίζει.

3

Χρυσάφι μου κι ἀσημικὸ
καὶ σκευὸς τοῦ σπιτιοῦ μου ἀτίμητο
γιὰ τὸ φαγὶ γιὰ τὸ πιστὶ
καὶ γιὰ τὸ λούσιμο
εἰκόνα καὶ μαχαίρι μου
παλιὸ σκαμνί,
πότε ἄρχισε πότε τελειώνει αὐτὴ ἡ ζωή;

4

Μέρα νύχτα στὴν ἀνάσα
ὥρες στὸ περπάτημα
καὶ πάντα ἐγώ,
γιατί;

5

Ἐσὺ μῆλα μηλόπουλα
κι ἐγὼ χέρια χερόπουλα
γλυκομηλιά.

6

Βασιλικά μοσκοβολᾶς, βασιλικιά μου
πασκαλόκορμη,
βασιλικά μὲ παίζεις
καὶ βασιλεψα.

7

Βουνὰ καὶ κάμποι θάλασσες
γυναικοστέναγμα
ὁ χρυσὸς ὁ βασιλόπουλος.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ Α. ΣΚΑΡΤΣΗΣ

ΟΙ ΣΥΝΤΑΞΙΔΙΩΤΕΣ

Ἔνα τραῖνο ποὺ φεύγει μεσ' στὸ δράδυ
Καὶ τί λέτε, ἀναπόφευκτοὶ σύντροφοι,
γιὰ τὸν ἀχό, τὸν καπνὸ τὴν ἀσπρόμαυρη στίξη.
Ὡς μιὰ κραυγὴ πάνω στὴν ἄλλη
τρυπάει στὸν ὕπνο τὸ κεφάλι
ἢ σκίζει αὐτὸ ποὺ δὲν εἶναι τί νὰ τ' ἀγγίξει.

Φεύγει ἀπὸ κεῖ ποὺ στέκει ἡ παγερὴ πλατεῖα
κι ἡ γρηὴ ἡ μόνη ἡ σκυφτὴ καὶ σερνάμενη
καὶ δὲν προφταίνει τὸ κάρρο ποὺ κατηφορίζει
—ἀπάνω δυὸ παιδιὰ κι ὁ ἄνθρωπος βουβοὶ
καὶ τὰ πράγματα ἀνάποδα νὰ κοιτᾶνε ἓνα χάος —
κι ὁ Καρρᾶς νὰ στενάζει: ἤλιε μου, ἤλιε μου.

Φεύγει καὶ πάει.
Μπροστὰ ὁ ἄνθρωπος
στὶς σιδερένιες πλάκες καὶ στὰ ξμβολὰ ἀνάμεσα
ὀρθίος νὰ βλέπει συνεχῆ
στὴν ἐρημιὰ ποὺ ὁλοένα ἀρχίζει.

Τί λέτε, συνταξιδιώτες ἐπικίνδυνοι.
Τίποτα. Κι ἔχουμε τὴν τύχη ἴση καὶ ἀντίθετη:
Γιὰ τὸ σαρκίό ποὺ φεύγει, ζαρώνει καὶ πέφτει.
Γιὰ τὸ ποὺ ἐγὼ παραμιλῶ

καὶ σεῖς ἀπαθείς σιωπᾶτε κι ἡσυχάζετε
ὅταν σπαραχτικὰ ὅλα μᾶς φεύγουν, ἀσταμάτητα.

Δὲν μοῦ μένει παρὰ νὰ μαζευτῶ σὲ μιὰν ἄκρη.
Καὶ σεῖς καλλιτέρα ὅπου ἔχετε ξεχάσει
καὶ τρισκαλλίτερα ὅπου δὲν ξαίρετε, ἐπιφθονοί.

«ΤΙ ΦΗ,Σ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΟΣΙΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΑΝΟΣΙΟΝ»

(Πλάτων: Εὐθύφρων)

1

Ὅχι, τὸ σῶμα δὲν πάει μακριά.
Μόνο τ' ἀστέρι τὸ ἀναστραμμένο,
ὁ μέγας κόκκινος πόντος,
τὸ μαῦρο ποτάμι
κι ἡ ἀπέραντη νύχτα.

Νὰ σοῦ μιλήσω μοῦρχεται, ἀγριο λιθάρι,
καθὼς τυφλὸς σὲ ψηλαφῶ
καὶ γδέρνονται τὰ δάχτυλά μου
κι ἀφοῦ ἐδῶ ἦταν νὰ γυρίσω
ὥσάν στὸ πρῶτο εἰδωλο.

Ἀλήθεια εἶναι πῶς ἐπαίχτηκε ὁ σισανὲς δῶ πίσω
κι ἀπάνω, ποὺ σὲ λείανε ὁ ἥλιος
καμπάνα ἡ πάλα.

Γιθανὸ νὰ σὲ ὠρισε ψυχὴ, μὰ πῶς
ἀφοῦ τὸ σῶμα δὲν πάει μακριά.
Καὶ ποῖο μαρτύριο ζυγίζει,
ὅταν, λέει,

σ' ὥρες σαραντοχτῶ ἐγύρισε τὸ Μακρυνόρος
πάνω στὸ κλαροκρέβατο ὁ χτικιάρης
νὰ μοῦ προφτάσει καὶ νὰ ἰδῶ τὸ φῶς.
Κι ἀντὶς αὐτό, ἦρθαν οἱ πραιτωριανοὶ ἀπὸ τὰ ἔθνη
καὶ μοῦδγαλαν τὰ μάτια,
ἄλλοι ξέγνοιαστοι καὶ παιχνιδιάρηδες
καὶ γόμισαν χαρτιά, γυαλιὰ καὶ παλαιοσίδερα τὴν τόπο,
τοῦ κόσμου οἱ μάγοι ἀλχημιστές
ποὺ κοσκινᾶνε τὸ ζόφο κι ἡ σκουριά ἀπλώνεται.

2

Ἀχ, εἶναι σκληρὸς ὁ πάγος ὁ φτιαγμένος.

Ἄν βρεῖς τ' ἀποθεμένα σπλάχνα,
θὰ ἐνεργοῦν καλὰ, ἂν καὶ πετρωμένα.
Κι ἐγὼ νὰ κάθομαι ἄκομα νὰ ρωτᾶω
τ' εἶναι τὸ ὅσιο καὶ τὸ ἀνόσιο,
ὁ τυφλὸς ποὺ ὅλα τάχασα
—δὲν ἔνοιωσα, μέσα στὰ χρόνια ἢ σὲ μιὰν αὐγὴ—
ἀχρηστευόμενος μέρα τὴ μέρα
κι ὕστερα τί θέλει γίνει!

Καὶ σὺ, λιθάρι ἀγριο,
ὅπου μοῦ ἐτάχθης
καμμένο καὶ κακόπαθο
εἶσαι ἡ ἀλήθεια.
Μίλησε, ράγισε καὶ γίνε μαντικό
καθὼς μὲ σέρνει τὸν ἀδύναμο τὸ μέσα κλῆμα.

ΓΝΟΦΟΣ ΣΤΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑ

Δὲν εἶναι ἄλλο παρὰ ἐσὺ
ἀπ' ἀρχῆς κι ὡς πάντα λέω,
ὁμοίωση καὶ εἰκόνα, ἡ ποθοῦμενη, τοῦ τόπου μου
μνήμη, κυπαρισσένια μου, ἀγκαλιασμένων καὶ κόρφων
ὅλων τῶν χρόνων μου,

ὡς ὅταν παιδιὰ,
μᾶς λέγανε στὸ σόϊ μας:
ἂν ἐρθεῖς γρηγορώτερα τὴν παίρνεις,
ἂν πετύχεις τὸ σημάδι τὴν παίρνεις
ἂν ἔξηγήσεις τὸ μῦθο τὴν παίρνεις.

Τώρα τί θέλουν και χαλᾶν τὰ θουνά
καὶ κλαδώνουν τοὺς δρόμους
καὶ φεύγει ἕνας δῶθε κι ἄλλος γιὰ τ' ἄλλοῦ;

Καὶ κλαίει ὁ Γιωργῆς μας σιγαλά,
ἀκοῦς, μὴ μιλήσεις, μὴ,
περιπλανιέται καὶ κλαίει
μεσ' σ' ἕνα φῶς πού πάντα ἡρεμεῖ ἐδῶ,
ὅλο καὶ πλεיותרὸ ἡρεμεῖ ἐδῶ καὶ δὲν χαλιέται.

Μόνο τὸ θάμπος πάει στὰ τριαντάφυλλα
κι ὅλο πυκνώνει τὸ θάμπος στὰ τριαντάφυλλα
καὶ θὰ γίνει γνόφος
καὶ γνόφος θὰ γενοῦν τὰ τριαντάφυλλα.

ΑΓΓΕΛΟΣ — ΦΩΤΙΟΣ ΠΑΣΧΑΛΑΣ

ΣΥΝΕΠΕΙΑ

“Ὅταν ἀντικρύσεις τὸν γνώριμο καπνὸ
τῆς θυσίας, πού προσφέρουν οἱ ἄλλοι στοὺς θαρδάρους,
κλεισμένη μοναχὴ στὸ τετράγωνο δωμάτιο
τῆς τελικῆς κρίσης, τότε τραγοῦδα,
γιὰ ἐκείνους πού ἐπέθαναν ὄρθιοι
γνωρίζοντας πῶς πολεμοῦσαν γιὰ τὴν ἀθανασία.
«Σὲ δρᾶχο οὐρανοφιλήτο στεκόταν νυχτοπούλι
καὶ στὰ γαμφὰ τὰ νύχια του
τὸν ἥλιο κράταγε σφιχτά»
θλιβερό μελλοθάνατο ἀνάμεσα στὴν τρομερὴ σιγῇ
πού σκέπαζε ἀμείλικτα σὰν νεκρικὸ προσώπειο
τὶς μακρινὲς σειρὲς τῶν μαρμαρωμένων στρατιωτῶν
πού φυλάγανε, πιστοὶ στὸν ὄρκο τους,
προδομένα ἀπὸ ἐφιάλτες μονοπάτια.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΣ

ΣΠΑΣΜΕΝΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

«Πές μου σημάδια τοῦ κορμιοῦ, σημάδια τῆς ἀγάπης»
(Δημοτικὸ)

«Ὁ ποιητὴς
ἕνα κενό»
—μπροστὰ μπροστὰ σὰς μίλησα
καὶ τελευταῖος φεύγω—

Τραγοῦδησα σεινᾶμενος
τὸ πρῶτο τὸ τραγοῦδι
«Πές μου σημάδια τοῦ κορμιοῦ»
καὶ χόρεψο κουνάμενος
με ἀκέφαλες γυναῖκες.

Ἐγὼ ὁ ποιητὴς
με τὴν ψυχὴ τὴ γουρουνήσια
τρώω ἀπὸ τὴ λάσπη μου
καὶ τελευταῖος μένω
«Σημάδι τῆς ἀγάπης».

ΚΩΣΤΑΣ ΣΠΑΡΤΙΝΟΣ

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

Δὲν πρόλαβαν μήτε νὰ κλάψουν
Μόλις σφραγίσανε τὰ μάτια τῆς με δουλοκέρῃ
Γιόμισε ἡ πόλη ἀπὸ ψηφίσματα
Ἀσύλων καὶ συλλόγων καὶ ἰδρυμάτων
Ἀκόμη καὶ οἱ σεισμόπληκτοι
Ἔστειλαν τὰ συλλυπητήριά τους.

Οἱ κληρονόμοι ρούφηξαν δυὸ γουλιὲς παρηγοριᾶς
ἐκρέμασαν τὰ σαβανόπανα ἀπὸ τοὺς καθρέφτες
Καὶ γύρισαν τὸ λόγο τοὺς στίς μετοχές.
Στὸ μεταξὺ εἶχε πλημμυρίσει χῶμα τὸ δωμάτιο.
Γύρω αὐτοὶ στὴν ἄκρη τὰ κεριά στὴ μέση ἡ νεκρὴ
Δίπλα στὴν πόρτα ἕνα τραπέζι με τηλεγραφήματα
Καὶ τὰ παραθυρόφυλλα τῆς κάμαρης κλειστά.
Οἱ τοῖχοι μ' ἐφιαλτικὲς κραυγὲς ἔπесαν κάτω...
Μέσ' στὸ σκοτάδι ἀναδόσθησε ἡ σκέψη
Πόσο ὠφέλιμο εἶναι τὸ νὰ πεθαίνει
Καὶ νὰ θάβεγετὲς τοὺς ἀναξιοπαθόντες.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΜΠΟΥΛΟΥΤΖΑΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΣΕ ΚΑΠΟΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Τὰ γεγονότα πού στὴν ψυχὴ μας ἐχάραξαν
σκοτεινοὺς ἢ φωτεινοὺς κύκλους —
ἀσθηστες φλόγες στὴν μνήμη μας.
Καθὼς τὰ συνθλίβουν τῶν χρόνων τὰ πέλαμα
μέσα στὸν ἀπύθμενο πῖθο
ἀλλάζουν πρόσωπο καὶ περίγραμμα
ἀπογυμνοῦνται ἀπὸ τὸν ἀπατηλὸν των μανδῶα.
Καὶ ὅταν στοῦ νοῦ μας τὴν σκυθρωπὴ τὴν πύλη
φθάσει ὁ Ἀγγελὸς τοῦ Κυρίου
καὶ ἡχοὶ ἀκουσθοῦν ὑπερκόσμιας μουσικῆς
ἀποκαλύπτουν τὸ κρυφόν των τὸ κάλλος
καὶ ἡ μυστικὴ των ἀλήθεια
μακρυνὸ γίνεται φῶς πού διαρκῶς προσεγγίζει.
Γνωρίζομεν τότε με ἐκπληκτοὺς ὀφθαλμοὺς
τῆς μικρῆς μας ζωῆς τὸ βαθύτερο νόημα
τὸ ἀσύλληπτον πού δὲν ἐννοήσαμεν
τὴν τόση μακαριότητα πού δὲν ἀντελήφθημεν
ἢ τὴν πολὺ λύπη πού μάταια μᾶς ἐθλίψε.
Τὸ μεγάλο μας ὕστερα παράπνο
ἢ ἡ ἀνέλπιστα χαρὰ μας
ἀναβλύζει ἀπὸ τὰ χεῖλη μας με ἕνα τραγοῦδι
νοσταλγικὸ, εὐφρόσυνο ἢ θλιμμένο
κάποτε γλυκὸ καὶ κάποτε παράφωνο
πού τραγοῦδοῦμε στοὺς κοπιώντας συντρόφους

Τόσους χρόνους στὴν μακρινὴ μας ὁδοιπορία
διαρκῶς ἐτραγοῦδοῦσα, σύντροφοι,
ὅσα θαυμαστὰ εἶδα καὶ ἤκουσα
συντροφία με τὸν Ἀγγελο τοῦ Κυρίου.
Μὴ φαντασθῆτε, μὴ, πῶς ἦσαν μῦθοι ἢ θρύλοι
πού ἀφηγήθησαν περιπλανώμενοι νοσταλγοὶ
ἢ ἴσως ἀντίλαλοι ἀπὸ χαράδρες σκοτεινῆς
πού κοιμοῦνται λησμονημένες προσδοκίες.
Ἐτραγοῦδησα τὴν ἀθέατον ὄψιν τῆς ζωῆς μας.
Ἴσως οἱ μελωδίες μου, σύντροφοι,
σᾶς ἐνθυμήσουν τῆς ζωῆς σας τὴν ἱστορία.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΑΣΙΛΙΔΗΣ

ΤΑ ΣΠΙΤΙΑ

Τὰ σπίτια ἀφομοιώνονται σὲ πολυκατοικίες

Μὲς στὸ μπετόν καὶ τὸ μάρμαρο
πηγαίνει ἡ ζωὴ,
σὲ ἀδειους διαδρόμους
τὰ μάτια συνηθίζουν.

Δὲν ἔχει ἔξοδο σὲ κῆπο
γιὰ νὰ ὀνειρευτῆς,
παράθυρο
στὸν οὐρανὸ νὰ φύγης.

κι' ἂν ἦσουν πουλὶ
μαζεύεις τὰ φτερά,
μαραίνεσαι
ἀνθὸς ἂν ἦσουν σὲ περιδόλι.

Κι' ἂν ἦσουν λυράρης
ἢ τραγουδιστῆς,
σωπαίνεις καὶ χλωμαίνεις.

ΤΟ ΠΟΥΛΙ

Νὰ γλυκαίνει ἡ καρδιά σου
κι ὅλο ν' ὀποζητᾷς, ν' ἀποζητᾷς.

Αὐτὴ εἶναι ἡ ὥρα σου,
μὴν τὴν ἀρνιέσαι.

Ἐρχετ' ἕνα πουλὶ μὲς στὴν καρδιά σου
καὶ κελαηδεῖ
τὴ τεῖχη πέφτουνε,
σχιζέται ἡ ἀπόχρη τῆς ζωῆς
πού μέσα τῆς σὲ κρατοῦσε,
μεταμορφώνεσαι καὶ ταξιθεύεις.

Ἐὰ δῆς τὸ πρόσωπό Του
πολὺ θὰ ἀγαπήσης